

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму підготовки докторів
філософії галузі 01 Освіта / Педагогіка
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
у Хмельницькому національному університеті

У Хмельницькому національному університеті реалізується освітньо-наукова програма підготовки майбутніх докторів філософії галузі 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, здатних до інноваційної науково-дослідницької діяльності; проведення творчо-наукових пошуків з актуальних (міждисциплінарних) проблем та успішного захисту одержаних результатів дослідження; неперервного науково-професійного розвитку і подальшої науково-педагогічної діяльності; оволодіння високим рівнем методологічної культури, що є основою їхньої конкурентоздатності на ринку праці в Україні та за кордоном.

ОНП визначає засади побудови, процедури і заходи внутрішньої й зовнішньої системи забезпечення якості освітньої та наукової складових підготовки докторів філософії в галузі освіти/ педагогіки на основі врахування потреб ринку праці та потенційних працедавців. Особливість програми виявляється в системному концептуальному підході, що забезпечує цілісність фахової підготовки викладача-дослідника, застосування отриманих знань на практиці при підготовці дисертаційної роботи.

Програма спрямована на здобуття теоретичних і практичних знань, умінь, навичок та формування компетентностей, необхідних для продукування нових ідей, розв'язання комплексних (міждисциплінарних) проблем в галузі освіти / педагогіки, в професійній / науково-дослідницькій діяльності.

Розподіл та зміст обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів є доцільним та не викликає сумнівів. Програмні компетентності та результати навчання відповідають рівню доктора філософії, є актуальними.

Освітня і наукова складові програми ґрунтуються на таких принципах, як: інноваційність, гнучкість у реагуванні на суспільні зміни, єдність теорії і практики, неперервність, системність, поєднання національних освітніх традицій та світового досвіду, академічна добросердість, прогностичність, забезпечення розвитку індивідуальної освітньої траекторії тощо.

Зміст ОНП передбачає опанування фундаментальних знань та навичок у нормативній складовій програми. Варіативна складова, де здобувач вищої освіти може обирати дисципліни для вивчення згідно, дисертаційного дослідження. Перелік вибіркових освітніх компонентів ОНП відповідає науковим і професійним інтересам здобувачів, актуальним напрямам вирішення проблем галузі і передбачає ознайомлення з сучасними методами досліджень в освіті / педагогіці. Для наукових пошуків акумульовані актуальні теоретичні та експериментальні напрями сучасної педагогіки:

загальна педагогіка та історія педагогіки; педагогічна компаративістика; теорія навчання; розвиток освіти та педагогіки; соціально-педагогічні та освітні системи; освітні процеси у різних формах освіти; соціально-педагогічний досвід, висвітлений у педагогічних теоріях, концепціях, контекстних практиках.

Кадровий склад відповідає вимогам Ліцензійних умов забезпечення провадження освітньо-наукової діяльності підготовки доктора філософії. Реалізація ОНП забезпечується належною навчально-методичною, інформаційно-технологічною та матеріально-технічною базою. Укладені угоди про співпрацю з українськими та зарубіжними ЗВО забезпечують академічну та міжнародну мобільність здобувачів та науково-педагогічних працівників.

На підставі аналізу змісту ОНП вважаємо, що для підвищення якості підготовки, зокрема творчого розвитку особистості викладача-дослідника, конструктування нових форм навчальної взаємодії під час викладацької діяльності, доцільно розширити перелік пропонованих обов'язкових освітніх компонентів за рахунок освітнього компонента «Педагогічна творчість викладача». Рекомендуємо також в межах блоку вибіркових освітніх компонентів передбачити такі, які б відповідали потребам педагогічної освіти та освіти дорослих, забезпечували б неперервний професійний розвиток здобувачів, задоволяли їхні наукові інтереси, відповідали соціальним потребам глобалізованого суспільства. Наприклад, пропонуємо розглянути введення освітнього компонента «Андрографіка», або вивчення окремих тем з проблем освіти дорослих в межах фахових освітніх компонентів.

Загальний висновок: ОНП підготовки докторів філософії галузі 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки в Хмельницькому національному університеті забезпечує набуття відповідних професійних компетентностей. Цілі та програмні результати навчання є актуальними для сучасного ринку праці, відповідають потребам педагогічної галузі і тенденціям розвитку спеціальності. ОНП забезпечена кадровим потенціалом, матеріально-технічними і інформаційними ресурсами та відповідає вимогам третього (наукового) рівня вищої освіти.

Доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України,
директор Інституту педагогічної освіти і освіти
дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

Л. Б. Лук'янова

